

JAARVERSLAG 2018

Inleiding

Sociale partners ANKO, FNV MOOI en CNV Vakmensen werken op sociaal-economisch gebied samen binnen de stichting Brancheplatform Kappers. Sociale partners worden voor de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden ondersteund door een bureau gevestigd in Utrecht.

In 2018 heeft het Brancheplatform Kappers de nodige activiteiten ontplooid. De activiteiten hebben betrekking op de gebieden onderwijs, sociaal-economisch beleid en arbeidsomstandigheden. In dit jaarverslag treft u een korte weergave aan van de activiteiten en projecten welke in het jaar 2018 hebben plaatsgevonden.

1. ALGEMEEN

Het verslagjaar 2018 kenmerkt zich als een jaar waarin de samenwerking tussen sociale partners minder constructief dan voorheen is verlopen. De belangrijkste reden voor de moeizame samenwerking ligt in een nieuwe Cao voor het Kappersbedrijf waarbij alleen ANKO en CNV Vakmensen partij zijn. De verhoudingen en samenwerking tussen de drie, bij het Brancheplatform Kappers bestuurlijk verantwoordelijke, sociale partners is daardoor behoorlijk onder druk komen te staan. Met name op het gebied van arbeidsvoorwaarden gerelateerde onderwerpen was sprake van een moeizame dialoog.

In het verslagjaar is dan ook duidelijk gebleken dat een paritaire organisatie als het Brancheplatform Kappers zijn bestaansrecht vooral ontleent aan een arbeidsvoorwaardelijke cao waarbij alle bestuurlijk verantwoordelijke organisaties, partij zijn. Alle collectieve activiteiten die vanuit het Brancheplatform Kappers worden uitgevoerd zijn immers direct of indirect terug te herleiden op een gezamenlijke cao.

Het feit dat niet alle sociale partners de cao hebben ondertekend, trekt in de praktijk dan ook een behoorlijke wissel op het functioneren van het Brancheplatform Kappers. Het Brancheplatform Kappers is bij uitstek een organisatie die staat of valt met de bereidheid van sociale partners om samen te werken en samen te bouwen aan een toekomst bestendige branche. In het verslagjaar is met name op bestuurlijk niveau het ontbreken van een gezamenlijke cao voelbaar geweest hetgeen niet heeft bijgedragen aan slagvaardig besturen en constructieve samenwerking.

Voor een toekomstbestendige branche waarin de verschillende partijen constructief samenwerken op terreinen als arbeidsvoorwaarden, onderwijs en arbeidsomstandigheden is een gezamenlijke cao voor de arbeidsvoorwaarden dan ook een belangrijke basis. Gelet op de uitdagingen waarvoor de branche staat is een constructieve samenwerking tussen sociale partners noodzakelijk om de branche concurrerend te houden ten opzichte van andere sectoren.

Het is dan ook verheugend dat sociale partners voornemens zijn om in 2019 een gezamenlijke cao te realiseren die algemeen verbindend wordt verklaard zodat concurrentie op arbeid en op de prijs van arbeid niet mogelijk is.

Kwaliteit van werkenden en concurrentie op vakmanschap zal de komende jaren een belangrijk thema zijn. Verhoging van de kwaliteit van werkenden en meer toegevoegde waarde voor de consument kan er op termijn toe leiden dat de prijs voor kappersdiensten kan stijgen. De verwachting is dat dit een positief effect zal hebben op het imago van het kappersvak waardoor de branche aantrekkelijker wordt voor jonge mensen. Een leven lang ontwikkelen met kansen op uitstekend vakmanschap kan o.a. worden gerealiseerd via een branchekwalificatiestructuur met civiel effect. Werkenden worden daardoor gestimuleerd om zich te blijven ontwikkelen tot voor de branche waardevolle vakmensen. Een branchekwalificatiestructuur moet gediplomeerde vakmensen uitdagen om zich te blijven ontwikkelen en continue te werken aan hoogstaand vakmanschap. Een branchekwalificatiestructuur geeft werkenden duidelijkheid over te behalen doelen en ambities en over de loopbaanpaden om de ambities te verwezenlijken.

2. BESTUUR

Het bestuur van het Brancheplatform Kappers is statutair paritair samengesteld uit de sociale partners in de kappersbranche en bestaat uit zes leden. Drie leden worden benoemd door de ANKO, twee leden door FNV MOOI en één lid door CNV Vakmensen. Het bestuur kent sinds de laatste statutenwijziging niet langer plaatsvervangende bestuursleden.

Samenstelling bestuur

Eind 2018 was de bestuursamenstelling van het Brancheplatform Kappers als volgt:

- M. Patijn (voorzitter namens FNV MOOI)
- W. van Unen (vicevoorzitter namens de ANKO)
- Y. de Boer (bestuurslid namens de ANKO)
- W. Kruithof (bestuurslid namens CNV Vakmensen)
- G. Deben (bestuurslid namens de ANKO)
- M. Berenschot (bestuurslid namens FNV MOOI)

Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar 2018 is het bestuur vijf keer in vergadering bijeen geweest. Op bestuurlijk niveau is in het verslagjaar ook twee keer overleg gevoerd met het bestuur van het Bedrijfstakpensioenfonds Kappers.

Commissies

Om adviezen aan het bestuur beter bij de branche aan te laten sluiten zijn commissies ingesteld, samengesteld uit deskundigen van sociale partners. De commissies komen maximaal vijf keer per jaar bijeen, hanteren hun eigen beleidsagenda passend binnen de beleidskaders aangegeven door het bestuur, en adviseren het bestuur op de verschillende beleidsterreinen.

De vaste commissies zijn:

- *Commissie Arbeidsomstandigheden.*
De commissie arbeidsomstandigheden is in 2018 drie keer bijeen geweest. De campagne Healthy Hairdresser vestigt de aandacht op gezond en veilig werken en richt zich op verschillende doelgroepen als werkgevers, werknemers, leerlingen, docenten en opleidingen, toeleveranciers en ondernemers zonder personeel. In 2018 zijn in het kader van de campagne Healthy Hairdresser verschillende activiteiten uitgevoerd als aanpassing/onderhoud/verbeteren website, video's, blogs, persberichten en aanwezigheid bij evenementen.
- *Commissie Arbeidsvoorwaarden*
De commissie arbeidsvoorwaarden is in 2018 niet bijeen geweest. Oorzaak hiervan is het ontbreken van een door drie partijen ondertekende Cao voor het Kappersbedrijf.
- *Commissie Onderwijs*
In 2018 is de commissie onderwijs vijf keer bijeen geweest. De volgende onderwerpen zijn o.a. besproken: Onderzoek Beroepscompetentieprofielen, branchediploma, brancheassessoren, examinering, Terugloop aantal BBL-leerlingen, Digitaal BPV-handboek, Convenant MBO-Raad - sociale partners, SkillsHeroes/kapper wedstrijden voor leerlingen, Promotie Beroepsonderwijs (tijdens Prinsjesdag).

- *Commissie Haarlijn*

De commissie Haarlijn heeft in 2018 een pitch uitgeschreven om voorstellen te mogen ontvangen voor een andere opzet van de Nederlandse Haarmodelijn. De commissie heeft het bestuur ook geadviseerd om, in samenwerking met een extern bureau, een verkenning uit te voeren naar een ander concept van de haarlijn, waarbij de betrokkenheid van verschillende branchepartijen een belangrijk uitgangspunt is. De verkenning wordt komend jaar vervolgd.

In het verslagjaar is met de uitvoerend producenten de opzet van de huidige Haarlijn en Haarlijnpresentatie besproken en geëvalueerd. De Haarlijn bestaat momenteel uit het ontwikkelen van twee haarmodelijnen per jaar, een presentatie aan werkenden in de kappersbranche, ondersteunend promotiemateriaal voor salons en werkenden en persberichten voor de media.

- *Commissie Onderzoek Gegevens Kappersbranche*

De commissie Onderzoek Gegevens Kappersbranche heeft in 2018 het onderzoek naar gegevens met betrekking tot de kappersbranche begeleid. Het onderzoek is uitgevoerd door Panteia en gehouden onder werkgevers, werknemers, leerlingen van kappersopleidingen, scholieren van voortgezet onderwijs en consumenten.

- *Commissie Huisstijl*

In het verslagjaar heeft de commissie Huisstijl de werkzaamheden met betrekking tot een nieuwe huisstijl en logo afgerond.

3. BUREAU

In het verslagjaar 2018 is de personele omvang van het bureau ongewijzigd ten opzichte van vorige jaren. De bureauorganisatie kent in totaal 2 fte's: een directeur (fulltime), een medewerker financiën & administratie (20 uur) en een medewerker administratie & organisatie (20 uur).

Het bureau verzorgt de voorbereiding en uitvoering van verschillende projecten, verzorgt het secretariaat van het bestuur en commissies en verricht overige werkzaamheden op financieel gebied zoals financiële administratie, financiële verslaglegging en de jaarrekening. Het bureau fungeert ook als helpdesk voor werkgevers en werknemers en externe organisaties op de genoemde beleidsterreinen.

Voor 2018 is een werkplan opgesteld waarin de activiteiten met inschatting van de benodigde tijd benoemd staan. Op grond daarvan is een begroting voor 2018 opgesteld en is voor diverse activiteiten subsidie aangevraagd bij het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf.

In het verslagjaar is de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl inclusief nieuw logo afgerond.

Het bureau is gevestigd in Utrecht (Computerweg 10).

4. ONDERWIJSACTIVITEITEN

In het verslagjaar 2018 zijn verschillende activiteiten ontplooid die betrekking hebben op onderwijs. Dit zijn:

- *Beroepscompetentieprofielen*

In het verslagjaar is uitgebreid onderzoek gedaan naar beroepscompetentieprofielen voor de kappersbranche. In een beroepscompetentieprofiel ligt vast wat een kapper met ongeveer 4 jaar ervaring na het behalen van het diploma, moet kennen en kunnen en over welke vaardigheden de

kapper moet beschikken om het beroep goed uit te kunnen oefenen. Onderdeel van het onderzoek was een online enquête onder werkgevers en werknemers in de branche. Het beroepscompetentieprofiel is een belangrijk brondocument voor het kwalificatiedossier haarverzorging en daarmee voor opleidingsinstituten in de kappersbranche.

- *Kwaliteit van vakmanschap/ Een leven lang ontwikkelen*
In het verslagjaar hebben sociale partners een vervolg gegeven aan visievorming op de branchekwalificatiestructuur waar het branchediploma onderdeel van uit maakt. Mocht een branchekwalificatiestructuur gerealiseerd worden, dan betekent dit dat de branche zich in zal spannen om het vakmanschap van werkenden te versterken en werkenden te stimuleren om zich te blijven ontwikkelen. De verwachting is dat het onderzoek naar de definiëring van het branchediploma in de eerste helft van 2019 wordt afgerond.
- *Examinering/Kwaliteit brancheassessoren*
Betrokkenheid bij examinering is voor sociale partners belangrijk om de kwaliteit van de gediplomeerde instroom in de branche te bewaken. Om die reden investeren sociale partners in trainingen en opleidingen van gekwalificeerde brancheassessoren die ingezet kunnen worden bij examens en proeven. De kappersbranche heeft immers belang bij een uniforme beoordeling door assessoren die de materie goed beheersen en deskundig zijn op het gebied van examinering.
- *Wedstrijden voor leerlingen kappersopleidingen*
In 2018 hebben sociale partners, in samenwerking met het onderwijsveld en WorldSkills Netherlands in maart de finale georganiseerd van de beroepenwedstijd voor leerlingen SkillsHeroes/kapper. De wedstrijd past in het streven om excellentie en vakmanschap van leerlingen te verhogen. Gezamenlijk is de wedstrijdopdracht bepaald en geschreven en zijn vanuit verschillende disciplines vakjuryleden aangesteld. De winnaar van de finale heeft in 2018 ook deelgenomen aan EuroSkills in Budapest.
- *Overleg MBO-Raad-Onderwijscluster UV, NRTO en sociale partners*
In het verslagjaar is een vervolg gegeven aan de besprekingen met de MBO-Raad/Onderwijscluster-UV en NRTO over diverse onderwerpen met betrekking tot onderwijs in de kappersbranche. Zo is gesproken over de terugloop van aantal BBL-leerlingen in de opleidingen en de oorzaak daarvan. Ook is aan de orde geweest het aanpassen van de erkenningsregeling om de kwalitatieve erkende leerbedrijven te scheiden van de minder kwalitatieve. Ook is gesproken over de ontwikkeling van een digitaal BPV-handboek en over Data verzameling Kappersonderwijs en excellentiebevordering van leerlingen en docenten. In 2019 zal het overleg vervolgd worden.
- *Servicedocument*
In 2018 is het Servicedocument, behorend bij het Kwalificatiedossier Haarverzorging, niet gewijzigd omdat de koepelorganisaties MBO-Raad/Onderwijscluster-UV en NRTO en het scholenveld daar geen aanleiding toe zagen. Het servicedocument geeft onderwijs en bedrijfsleven (docenten, examenconstructeurs en begeleiders op school en in de beroepspraktijk) ondersteuning en is een handreiking die gebruikt kan worden voor zowel het ontwikkelen en geven van onderwijs als voor het construeren van examens.

- *Kwalificatiedossier Haarverzorging*

In het verslagjaar is tussen bedrijfsleven en onderwijsveld in het marktsegment winkelambacht van SBB gesproken over aanpassing van het kwalificatiedossier haarverzorging. Omdat het bedrijfsleven het onderzoek naar beroepscompetentieprofielen kapper niet heeft afgerond in het verslagjaar, is besloten om de herziening een jaar uit te stellen.

- *Promotie beroepsonderwijs*

In samenwerking met WorldSkills Netherlands hebben sociale partners ook in 2018 het middelbaar beroepsonderwijs, en meer specifiek de kappersopleidingen, gepromoot onder Tweede Kamerleden. Politici zijn benaderd om 's morgens op Prinsjesdag het haar te laten stylen door excellente kappersleerlingen die in 2018 deelgenomen hebben aan de finale van SkillsHeroes/kapper. Sociale partners hebben dat moment gebruikt om Tweede Kamerleden te informeren over knelpunten op onderwijsgebied zoals de terugloop van het aantal BBL-leerlingen in de kappersbranche. Bij het vertrek van de tweede Kamerleden is een ludieke herinnering aangeboden.

5. ARBEIDSVORWAARDEN

In het verslagjaar 2018 zijn geen activiteiten ontplooid op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Dit wegens het ontbreken van een Cao voor het Kappersbedrijf die door drie sociale partners ondertekend is.

6. VERBETEREN ARBEIDSONSTANDIGHEDEN

Implementatie arbocatalogus

Voor het verbeteren van arbeidsomstandigheden is een commissie implementatie arbocatalogus ingesteld, samengesteld uit leden van sociale partners. In de arbocatalogus worden 3 risico's onderscheiden: fysieke belasting, psychosociale arbeidsbelasting en allergene belasting. Sociale partners hebben in 2018 de campagne om de arbocatalogus te implementeren in de kappersbranche vervolgd. In het verslagjaar is gewerkt aan nieuwe video's, lesmateriaal voor docenten, optimaliseren van de website en communicatie via social media.

7. NEDERLANDSE HAARLIJN

In 2018 hebben sociale partners samen met de producenten van de Nederlandse Haarlijn een voorjaar/zomer en een najaar/winter haarlijn gerealiseerd. De Nederlandse Haarlijn moet werkenden in de kappersbranche inspiratie en vaktechnische ondersteuning geven zodat kappers de nieuwe haarmodelijnen ook kunnen creëren. Daartoe wordt door een team van kappers een haarlijn ontwikkeld, worden workshops gegeven, vindt een centrale haarlijnpresentatie plaats voor werkenden in de kappersbranche en wordt ondersteunend marketing- en communicatiemateriaal aangeboden dat door de kapper ingezet kan worden om consumenten te informeren over de laatste haarmode.

8. GEGEVENS KAPPERSBRANCHE

Sinds het verdwijnen van organisaties als HBA en KOC Nederland kampen sociale partners met een gebrek aan actuele cijfers op diverse terreinen. Actuele cijfers over de branche zijn noodzakelijk voor politieke

beïnvloeding en het ontwikkelen van beleidsvisies op de verschillende beleidsterreinen. In 2018 heeft onderzoeksbureau Panteia de opdracht van sociale partners gekregen om gegevens te verzamelen met betrekking tot de kappersbranche afgerond. Het onderzoek bestaat uit enerzijds een structuuronderzoek en anderzijds uit een arbeidsmarktonderzoek. Doelgroepen die onderzocht zijn, zijn: ondernemers, werkgevers, werknemers, leerlingen van kappersopleidingen, scholieren van voortgezet onderwijs en consumenten. Het onderzoek is begeleid door een stuurgroep samengesteld uit sociale partners. Sociale partners vervolgen in 2019.